építészet és gyerekek

/// BARTÓK VIZUÁLIS MŰHELY

BARTÓK VISUAL WORKSHOP

A TÁRSULÁS TAGJAI /// MEMBERS
CZIRJÁK Ágnes, KERN Orsolya, KLENK Blanka, PAÁL Zsófia, SKALICZKI Judit

FOTÓ /// PHOTOGRAPHY
CZIRJÁK Ágnes, KERN Orsolya, KLENK Blanka, PAÁL Zsófia

A Bartók Vizuális Műhely 2014 óta nyaranta működő alkalmi társulás, melynek gerincét a 10–16 éves fiataloknak rendezett építésztábori workshopok adják. Ezek lehetőséget teremtenek az épített környezeti nevelés szakirodalmában megjelenő módszertan kibővítésére, valamint tágabb értelmezésű képzőművészeti-tudományos projektekre is. A különböző művészeti ágak – az építészettől a zenén át az animációig ívelő – műhelygyakorlatai mellett célunk az alkotások egy részének szabad ég alatti megvalósítása, épületlátogatásokkal egybekötve. Alapvető elvünk, hogy környezetünket csakis annak személyes „besétálásával" tudjuk igazán megfigyelni, megismerni.

The Bartók Visual Workshop has been operating on a seasonal basis since summer 2014. The backbone of its activity comprises architectural workshops for 10-16-year olds, which provide the opportunity to expand the methodology laid down in the literature of education about the built environment, while also being a platform for a broad range of fine art and scientific projects. In addition to organising workshops in the branches of the arts ranging from architecture through music to animation, it is an objective of the Bartók Visual Workshop to implement some of the works in the open-air and organise visits to buildings of interest. It is a fundamental principle of the workshop to teach young people that our environment can only be truly observed and discovered when it is personally 'surveyed'.

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
ugrótorony „szerkezetvizsgálata" testközelből építész-statikus vezetésével
close-up 'structural inspection' of a diving tower with the guidance of a structural engineer

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
HÓDolat a Kopaszi-gáton
BEAVERing away on Kopaszi Gát

MESEVÁROS TÁBOR /// FAIRY TALE CITY SUMMER CAMP *(CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)*
interaktív térbeli mesekönyv készítése kedvenc mesehősökről
making an interactive spatial story book about popular fairy tale characters

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
labirintus habkartonból / a labyrinth made of foam board

LÁTHATATLAN VÁROS TÁBOR /// INVISIBLE CITY SUMMER CAMP *(CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)*
láthatatlan szívószál csőrendszer absztrakciók betonba öntve
invisible drinking-straw pipe system abstractions cast in concrete

ARANYÁSÓK - REJTETT TEREK, ZUGOK TÁBOR
/// GOLD MINERS – HIDDEN SPACES AND NOOKS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, KLENK BLANKA)*
kőbányai pincerendszer inspirálta 150x300 cm-es útvesztő - közös alkotás
inspired by cellars in Kőbánya 150x300 cm maze – jointly created work

BME ÉPÍTÉSZKAR TÉRKOMPOZÍCIÓ TÁRGY BEVEZETŐ GYAKORLATA
/// BUDAPEST UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, FACULTY OF ARCHITECTURE: SPATIAL COMPOSITION EXERCISE
melyre 1:1-es papír rúdszerkezet építés saját gyakorlatával készültünk
using a proprietary method of 1:1 paper rod construction

FEKETÉN-FEHÉREN TÁBOR /// BLACK AND WHITE SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, KLENK BLANKA)*
„sejtautomaták" - egyszerű szabály és komplex viselkedés vizuális leképezése
'cellular automatons' – visual mapping of simple rules and complex behaviours

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
makettezés közben - önálló munkára koncentrálás közben közös csevej
modelling – chatting together while concentrating on independent work

RÉGI IDŐK MOZIJA TÁBOR /// CINEMA OF BYGONE DAYS SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, KLENK BLANKA)
környezetre reagáló street art beavatkozások
street art interventions in response to surroundings

COLOR - SZÍNES VÁROS BUDAPEST TÁBOR /// COLOURFUL BUDAPEST SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
színkeverés óriások palettáján / mixing colours on the palette of giants

FEKETÉN-FEHÉREN TÁBOR /// BLACK AND WHITE SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, SKALICZKI JUDIT)
pozitív és negatív / forma és inverze / téri strukturáltság
positive and negative / form and inverse / spatial structure

FEL-LE TÁBOR /// UP AND DOWN SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
operatőr, rendező és animátorok összehangolt munkájával készül az egyik filmes csapat stop-motion kisfilmje
this short stop-motion film was made through the coordinated work of the cinematographer, director and animators

FEL-LE TÁBOR /// UP AND DOWN SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
épületlátogatás az építésszel - középkori pincétől kortárs tetőtér beépítésig izgalmas lehet a történet gyerekeknek is
building tours with the architect – from a mediaeval cellar to a contemporary attic conversion with loads to fascinate children too

ARANYÁSÓK - REJTETT TEREK, ZUGOK TÁBOR
/// GOLD MINERS – HIDDEN SPACES AND NOOKS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, KLENK BLANKA)*
játék az építőkockával a városszerkezeti molinón
game with building blocks on a banner showing the urban structure

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
sétatudomány: rögzítsd adott utca minden egyes elemét (pl. kapukilincsek)!
science of walking: record every single element of a given street (e.g. door handles)

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
sétatudomány: 7 évesek kapurajz gyűjteménye
science of walking: collection of gate drawings by 7-year-olds

FEKETÉN-FEHÉREN TÁBOR /// BLACK AND WHITE SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, SKALICZKI JUDIT)*
levilágítás és fotózás camera obscurával fényérzékeny papírra / táborozók sziluettje
enlargement and photography with a camera obscura onto light-sensitive paper / silhouette of camp-goers

LÁTOGATÁS AZ ÉPÍTÉSZETI MÚZEUMBAN /// VISIT TO THE MUSEUM OF ARCHITECTURE
(KARÁCSONY RITA, RITOÓK PÁL)
kesztyűs kézzel bántunk az eredeti rajzokkal, kéziratokkal
the original drawings and manuscripts were handled 'with kid gloves'

COLOR - SZÍNES VÁROS BUDAPEST TÁBOR /// COLOURFUL BUDAPEST SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
barokk házak a Várban - színes homlokzatok helyszíni festése
painting the colourful facades of baroque houses in the Castle District

COLOR - SZÍNES VÁROS BUDAPEST TÁBOR /// COLOURFUL BUDAPEST SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
térfoglalás - térélmény a lezárt Szabadság-hídon / occupying space – a spatial experience on the closed Liberty Bridge

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
térelhatárolás - függöny újrahasznosított PET virágokból
partition – curtain from recycled PET flowers

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
tájékozódás Budapest fa makettjén - térbeli kicsinyítés, arányok
getting around a wooden model of Budapest – spatial miniaturisation, proportions

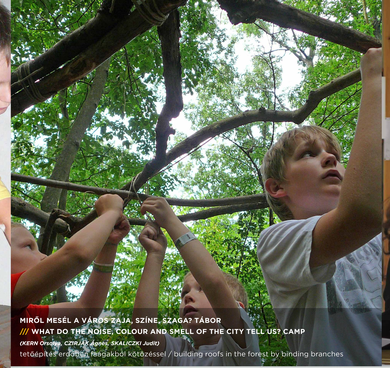

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN Orsolya, CZIRJÁK Ágnes, SKALICZKI Judit)
tetőépítés erdőben, fenyőakból kötözéssel / building roofs in the forest by binding branches

VENDÉGSÉGBEN A KÖZÉP TANSZÉKEN /// VISIT BY THE PUBLIC BUILDINGS FACULTY
Műugró-torony makettezés hatodik osztályos élővitel modul keretében
diving tower modeling as part of the year-six lifestyle module

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
közös gondolkodás - közös kivitelezés
putting their heads together – building as a team

ELKÉPZELT VÁROSOK TÁBOR /// IMAGINED CITIES SUMMER CAMP
(CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
futurisztikus házak makettje a jövőből / models of houses from the future

EGY NAGYVÁROS SZIMFÓNIÁJA - KÉP-HANG-MOZGÁS TÁBOR
/// SYMPHONY OF A METROPOLIS – VISION-SOUND-MOVEMENT SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA)
fejre állított világ: megfigyelés camera obscurával
world turned on its head: looking through a camera obscura

ELKÉPZELT VÁROSOK TÁBOR /// IMAGINED CITIES SUMMER CAMP
(CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
örvény képek, japán merítéses vízzel festés vízparton
whirlpool pictures, Japanese 'suminagashi' painting at the waterside

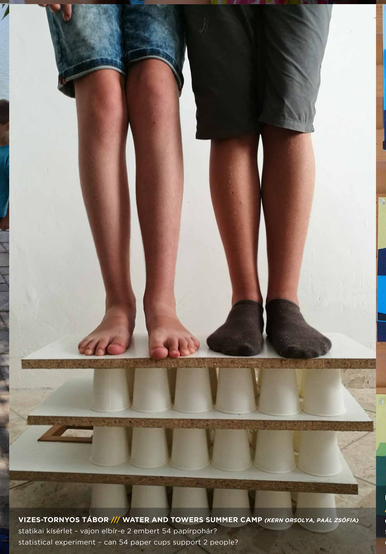

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
statikai kísérlet - vajon elbír-e 2 embert 54 papírpohár?
statistical experiment – can 54 paper cups support 2 people?

MIRŐL MESÉL A VÁROS ZAJA, SZÍNE, SZAGA? TÁBOR
/// WHAT DO THE NOISE, COLOUR AND SMELL OF THE CITY TELL US? CAMP
(KERN ORSOLYA, CZIRJÁK ÁGNES, SKALICZKI JUDIT)
színes papírból vágott város sziluett saját készítésű helyszíni fotók alapján
city silhouette cut from coloured paper, based on our own photos

COLOR - SZÍNES VÁROS BUDAPEST TÁBOR /// COLOURFUL BUDAPEST SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)*
városi környezetünk talált színeit csoportosító csapatmunkák tablói / tableaux of team projects for grouping the colours of our urban environment

KÖZÉP70 KIÁLLÍTÁS KÍSÉRŐPROGRAMJA A MŰCSARNOKBAN
/// PROGRAMME ACCOMPANYING THE 'KÖZÉP70' PUBLIC BUILDINGS EXHIBITION AT KUNSTHALLE BUDAPEST *(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA, SKALICZKI JUDIT)*
kicsi-nagy, gyerek-felnőtt lelkesen alkot toronyokat, rácsos tartókat
young and old, children and parents, enthusiastically create towers and truss girders

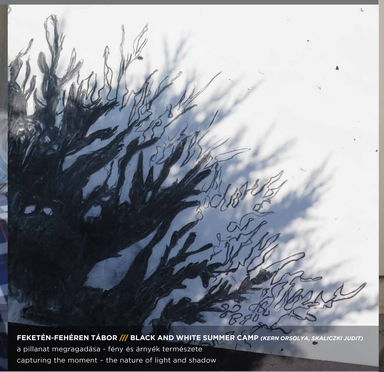

FEKETÉN-FEHÉREN TÁBOR /// BLACK AND WHITE SUMMER CAMP *(KERN ORSOLYA, SKALICZKI JUDIT)*
a pillanat megragadása - fény és árnyék természete
capturing the moment – the nature of light and shadow

VIZES-TORNYOS TÁBOR /// WATER AND TOWERS SUMMER CAMP
(KERN ORSOLYA, PAÁL ZSÓFIA)
úszótorony átértelmezések makettben, habkartonból
reinterpretations of a diving tower, in models made of foam board

FEDEZZÜK FEL BIATORBÁGYOT!
VÁROS_TÉR_JÁTÉK

LET'S EXPLORE BIATORBÁGY
URBAN_SPACE_GAME

PROJEKTGAZDA /// PROJECT OWNER
TÓTPÁL Judit DLA (Biatorbágyi Értéktár / Depository of the Values of Biatorbágy)

KÖZREMŰKÖDŐK /// COOPERATING PARTNERS
TÓTH Eszter (kultúrAktív)
TERBE Rita DLA (GYIK Műhely / Fine Arts Workshop for Children and Young People)

TÁMOGATÓK /// SPONSORS
Biatorbágy Város Önkormányzata / Municipality of Biatorbágy
EMMI / Ministry of Human Capacities

FOTÓ /// PHOTOGRAPHY
BOZSÓ Edit, TÓTPÁL Judit DLA

A biatorbágyi gyerekek városfelfedező kirándulások által inspirált térbeli játékokon, alkotásokon keresztül ismerkednek Biatorbággyal; a várossal és a térrel, az építészet játékterével. Az épített vagy természeti környezeti kontextusban megszületett alkotások létrejöttét a kirándulásokon megismert helyekhez való viszonyulás inspirálja, az adott helyen létrehozott alkotások pedig a helyhez való kötődést erősítik. Az alapprogramban a helyi általános iskolák minden 4. osztályos diákja részt vesz. A foglalkozásokat Tóth Eszter – Tótpál Judit *Biatorbágy gyerekeknek* című könyve segíti.

During this project, the children living in Biatorbágy can explore their environment through spatial games and creations inspired by walks they take to explore their town and its spaces, which provide a kind of architectural 'plotting board'. The projects created in the context of either the built or the natural environment are inspired by the connections that develop between the children and the places they visit during exploratory walks; the works they create in concrete locations reinforce these personal connections. The basic programme is implemented with the participation of the 4th-year children of the local primary schools. The book titled *Biatorbágy for Children*, written by Eszter Tóth and Judit Tótpál, is used in the workshops held as part of the project.

CAN EDU

A CAN ARCHITECTS OKTATÁSI PROGRAMJA MINDEN KOROSZTÁLY SZÁMÁRA

EDUCATIONAL PROGRAMME OF CAN ARCHITECTS FOR ALL AGE GROUPS

A CSOPORT ÁLLANDÓ TAGJAI
A GROUP'S PERMANENT MEMBERS OF THE GROUP

CSEH András DLA, ELŐ József,
KÖNINGER Szilárd, NAGY András,
NÉMETH Dávid, TÁTRAI Ádám

CZIGÁNY Tamás, CSEH András

A CAN EDU célja egy kicsis-tehetti-pedagógiai nyelv fejlesztése. A Pre Architecture gyereklegyakoroztatói és kutatásból kiszlét oktatási modell a tér, jelenszám ajzlett kiszlyszerint mint tanulási alapfelyszerint használja. A kudatos térbeli érzelemre mint intenzív tanulási eseményi és az ajzlés mint a kreatív problémamegoldás fejlesztését szolgáló elemek a hipotézisek, látvonik, továbbkapcsolatok, kiadványok, a tanterv-fejlesztés, és mindenek építészeti tervezésben való felhasználása egyaránt fontosak.

CAN EDU was founded with the aim of creating a common language of spatial education. The educational model that was developed from the Pre Architecture children's workshops and research is based on the spatial – typically architectural – environment as a starting point in learning. Planned spatial perception is seen as an intensive learning experience and building as a tool in creative problem solving. CAN EDU's workshops, camps, training courses, publications, curriculum development and the use of these in architectural design are equally important.

GYIK
(GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI KÉPZŐMŰVÉSZETI)
MŰHELY ALAPÍTVÁNY

FOUNDATION OF THE FINE ARTS WORKSHOP FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE

AZ ÉPÍTÉSZETI PROGRAMOK VEZETŐI
/// LEADERS OF THE ARCHITECTURE PROGRAMMES
SZENTANDRÁSI Dóra építész / architect
TERBE Rita DLA építész / architect
EPLÉNYI Anna PhD tájépítész, rajztanár, a műhely vezetője / landscape architect, drawing teacher, workshop leader

MUNKATÁRSAK /// CONTRIBUTORS
BARTA Fruzsina építész / architect
SCHMIDT Gertrúd iparművész, rajztanár / applied artist, drawing teacher

FOTÓ /// PHOTOGRAPHY
SZENTANDRÁSI Dóra, TERBE Rita

Térbeli gondolkodásfejlesztő és épített környezeti nevelési programjaink célja a környezetünk észrevétele, megismerése és megértése, az építészet nyelvének korosztályos elsajátítása. Alkotásaink nem pusztán építészeti modellek, hanem plasztikai, festészeti, tájépítészeti, analóg és digitális kísérletek. Célunk, hogy az építészetet ne önmagában lássuk és kezeljük, hanem határterületekkel együtt, összefüggéseiben, kapcsolataiban mutassuk be, ezzel érzékeltetve, hogy az építészet a mindennapjaink része.

Our programmes educating children and young people about spatial thinking and the built environment are aimed at drawing their attention to their environment to discover and understand it as well as at learning the language of architecture on the level appropriate to their age groups. Our works are not merely architectural mock-ups but analog and digital experiments in sculpture, painting and landscape architecture. Our goal is to teach children and young people to see and approach architecture not as a separate discipline but to see it together with its bordering disciplines, in its contexts and interrelations, i.e. to show them that architecture is an integral part of our everyday lives.

HÓDVÁR /// HÓDVÁR *(GYIK MŰHELY - FEDEZZÜK FEL BIATORBÁGYOT!)*

SÁTRAK /// TENTS

NYOMOK /// TRACES

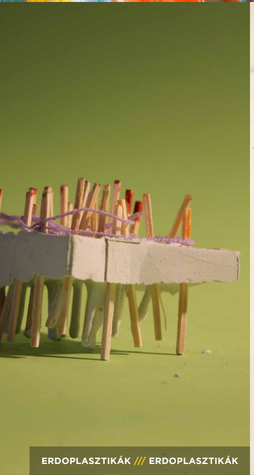

ERDOPLASZTIKÁK /// ERDOPLASZTIKÁK

TÁJPLASZTIKA /// TÁJPLASZTIKA

FARAGOTT FÖLDRÉSZLETEK /// ENG FARAGOTT FÖLDRÉSZLETEK

TORNYOK /// TORNYOK

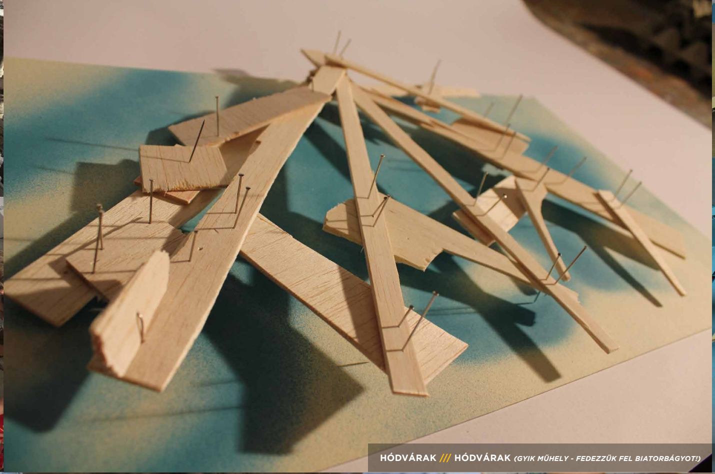
HÓDVÁRAK /// HÓDVÁRAK *(GYIK MŰHELY - FEDEZZÜK FEL BIATORBÁGYOT!)*

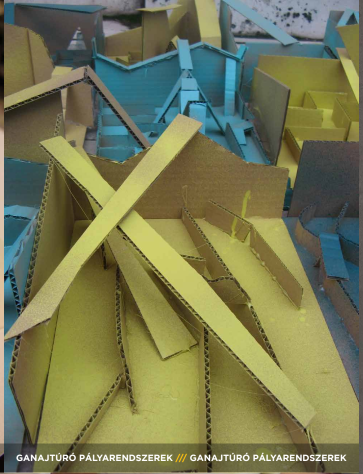
GANAJTÚRÓ PÁLYARENDSZEREK /// GANAJTÚRÓ PÁLYARENDSZEREK

VIHAR /// STORM

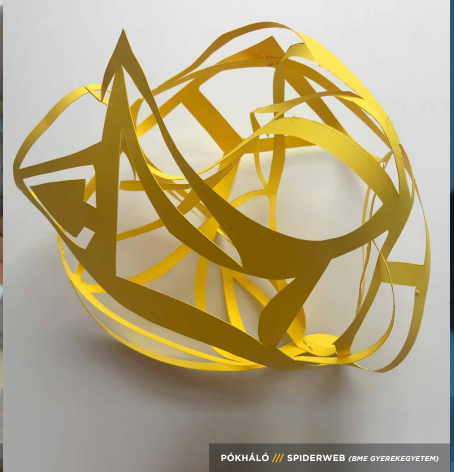
PÓKHÁLÓ /// SPIDERWEB *(BME GYEREKEGYETEM)*

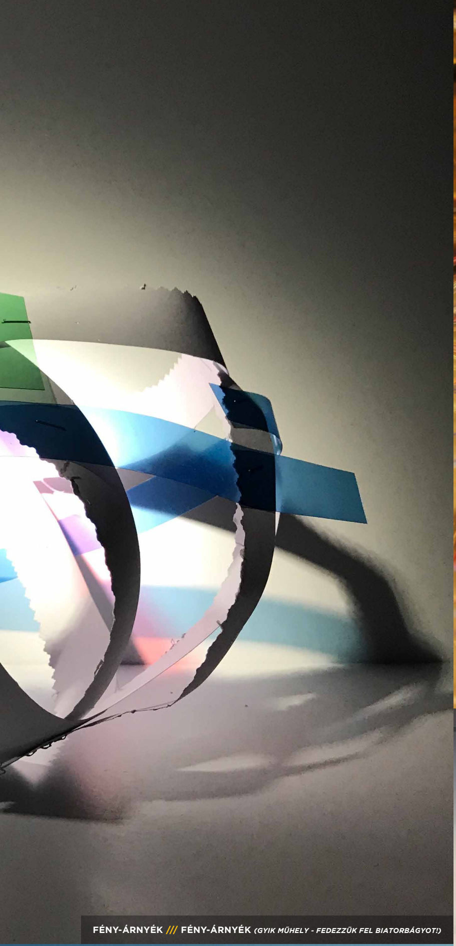

FÉNY-ÁRNYÉK /// FÉNY-ÁRNYÉK *(GYIK MŰHELY - FEDEZZÜK FEL BIATORBÁGYOT!)*

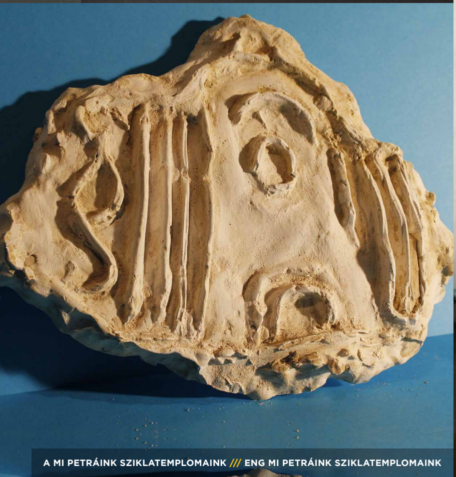

A MI PETRÁINK SZIKLATEMPLOMAINK /// ENG MI PETRÁINK SZIKLATEMPLOMAINK

PÓKHÁLÓ /// SPIDERWEB

RÓZSAABLAK /// ROSE-WINDOW

TORNÁDÓ HULLÁMVASÚT /// TORNADO - ROLLERCOASTER

KULTÚRAKTÍV – PARTICIPÉCS PROJEKT

KULTÚRAKTÍV ASSOCIATION – PARTICIPÉCS PROJECT

PROJEKTVEZETŐ // PROJECT LEADER
TÓTH Eszter

JÁTÉKFEJLESZTŐK // GAME DEVELOPERS
GARAMVÖLGYI Róbert, GYERGYÁK János, HERNER Ákos, IGNÁCZ Dávid, KATONA Réka, NAGY Csilla, NÉMETH Réka, ORCSIK Dávid, PLUTZER Anikó, SCHILLINGER Laura, TÓTH Eszter, TÓTHNÉ PFAFF Éva

GRAFIKA // GRAPHIC DESIGN
SIRÁLY Dóri

FORDÍTÁS // TRANSLATION
HEGYI Júlia Lily

LEKTORÁLTA // REVISED BY
BORBÁS Renáta, BORBÁS Réka

A ParticiPécs városfejlesztő társasjátékot a kultúrAktív Egyesület pécsi középiskolás fiatalokkal és szakemberekkel fejlesztette ki 2014-ben. A játék egy tanévet átívelő co-design folyamat eredménye, amely a következő években további kiegészítőkkel és programokkal bővült. A játékmező Pécs városa, keretöntéseit a városban zajló valós helyszínek és folyamatok adják. A játékosok számos kis lépésből, aluról építkező kezdeményezést ismerhetnek meg, melyet Pécs városa szebbé, jobbá alakítható, mindekközben azt is átélhetik, hogy mindenki részt vehet a környezete alakításában. Az iskolai foglalkozásokkal arra ösztönözzük a diákokat, hogy tevékenyen vegyenek részt a város alakításában. A játék során ők is terveznek közösi beavatkozásokat, amelyek egy részét kiállításon mutattuk be és közösségi akció keretében valósítottuk meg.

The urban development board game called ParticiPécs was developed in 2014 by kultúrAktív in cooperation with experts and pupils of secondary schools in Pécs. The game is the result of a co-design project that lasted for one school term, and was expanded with additional accessories and programmes in the following years. The game board shows the town of Pécs, and the basic story features actual locations and processes in the town. The players can discover a wide range of small-scale grassroots initiatives aimed at making Pécs a more attractive and better place, while they can experience what it is like to participate in the development of their urban environment. School workshops are held to encourage pupils to take an active part in shaping their town. During the game they can design public interventions, some of which were displayed at exhibitions and implemented within the framework of community projects.

PARTICIPÉCS

-> MENNYI IDŐ
-> MILYEN ANYAGOK
SZÜKSÉGLET
-> HÁNY EMBER
-> ILLUSZTRÁ
-2 nap
-Táblák, növények
-4 fő
-a dohányzók beleegyezése
dohányzó nép
Mostani
x
dohányzó
Pécsi
Autóbuszállomás
Tervezett
x
dohányzó
Távolsági buszmegálló dohányzója
-elköltöztetni
-„parkosítani"
-esetleg elszigetelni
-beszüntetni a dohányzást a belvárosban!
Kell az összefogás, „de viszont a népé is!"
/Talpa Tiborné/
POLLACK MIHÁLY · ÉPÍTŐIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA · PÉCS ·

NAPHÁZ
– NADAPI ALKOTÓHÁZ

SOLAR HOUSE
– CREATIVE WORKSHOP IN NADAP

A FOGLALKOZÁSOKAT TARTJA /// WORKSHOPS HELD BY
B-HAJAS Ágnes DLA

FOTÓ /// PHOTOGRAPHY
B-HAJAS Ágnes, SZALAI Sándor

A Velencei-tó közelében, falusias környezetben található Napház – Nadapi Alkotóház és 1,5 hektáros parkosított kertje 2010 óta fogadja az alkotni vágyókat integrált művészeti foglalkozásokra. Az építészműhelyeken különböző művészeti ágak alkotásmódszereit alkalmazzuk egy-egy témakör, illetve tervezési feladat körbejárására. Az építészeti tervezésen és modellezésen kívül többek között a mozdulatművészet elemeit és alkotásmódszertanát, valamint szobrászati, tárgyalkotási, tájépítészeti, zenei, színházi, természet- és anyagismereti területeket alkalmazunk.

The Solar House – Creative Workshop with a 1.5-hectare landscaped garden set in a rustic environment in Nadap by Lake Velence opened in 2010 for those wanting to participate in integrated art workshops. The creative techniques of various branches of the arts are used at the architecture workshops, each focussing on a specific theme and design project. In addition to architectural planning and modelling, the elements and creative methods of movement art, sculpture, object design, landscape architecture and drama as well as natural and material studies are integrated into the workshops.

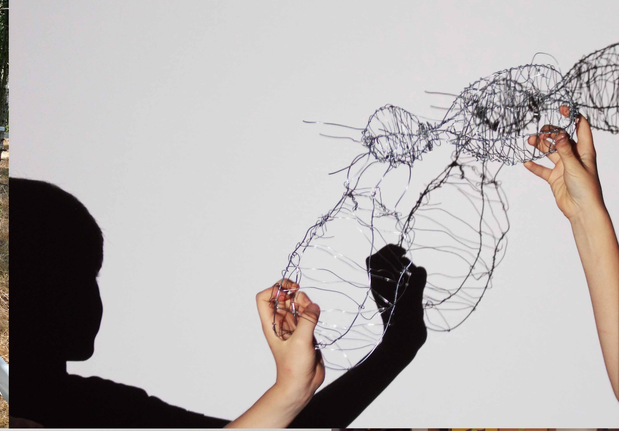

ÉPÍTÉSZET EPOCHA – WALDORF-ISKOLA

ARCHITECTURE EPOCH – WALDORF SCHOOL

OKTATÓ /// TUTOR

CSERNYUS Lőrinc

FOTÓ /// PHOTOGRAPHY

CSERNYUS Lőrinc

Az építés elsődleges célja, hogy az élet szűkebb keretét, az emberi tevékenység különböző formáinak kifejtéséhez szükséges tereit létrehozza. Az építészet tulajdonképpeni anyaga, amellyel dolgozik, amit alakít: maga a tér. Az epocha építészettörténeti kurzusa erre a meghatározásra épült fel. A megalitikus kultúrától napjainkig végigkövetjük a meghatározó építészeti korokat. Nem egyszerűen stiláris kérdésként, hanem inkább szociális és szellemi folyamatként kezeljük az egymásra következő korszakokat. Az épített környezet emberre és társadalomra gyakorolt hatását is vizsgáljuk. A közös alkotások mellett a szabadkézi rajz és írás is része a három hétig tartó oktatásnak.

The primary objective of building is to create the narrower framework of life, i.e. spaces necessary for the various forms of human activity. The material of architecture – what architecture effectively works with and shapes – is space itself. The architectural history course in the epoch is based on this definition and provides a survey of the most important architectural periods from megalithic culture until the present day. The successive periods are not discussed on merely stylistic grounds but as part of a social and intellectual/spiritual process, and the impact of the built-up environment upon people and society is also studied. The three-week-long epoch also includes collectively realised creative projects as well as freehand drawing and writing.

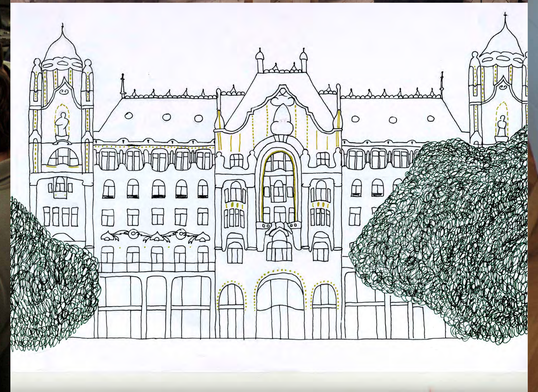

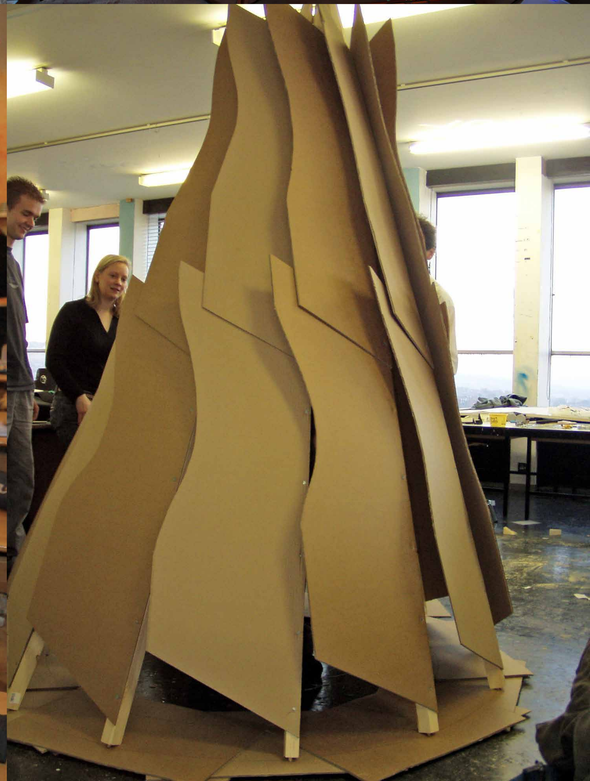

sūni • sumido.eu

ÉPÍTÉSZET ÉS OKT
ARCHITECTURE A

KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS
COMMUNITY BUILDIN

///

BALÁZS Mihály
építész, a kiállítás kurátora

ÉPÍTÉSZET ÉS OKTATÁS: KÖZÉPPONTBAN A GYEREK

A természeti és épített környezet iránti érzékenység és felelősség kialakulásának alapfeltétele az építészet társadalmi megértése. Ideális esetben a célok helyes megfogalmazása és az eszközök hozzárendelése a közösség és az építészek párbeszédhelyzetet feltételező együttműködésében születik. Az erre való készség kifejlődésének egyik, talán leghatékonyabb módja az építészek szemléletformáló jelenléte a köznevelésben. Ebben a jelentésben a kritikai gondolkodásra való nevelés éppúgy fontos, mint a kreatív képességek fejlesztése, a közös aktivitások. A középpontban a gyerek áll, a maga nyitottságával, kíváncsiságával és jó értelemben vett kíszólítségével. Ez a nyitott helyzet szabad teret enged a felfedezések, felismerések világának, és drömmel tölti meg a lelket, az így szerzett élmények a megismerés pótolhatatlan eszközei. Végső soron maga az építészet is a megismerésről szól, önmagunk, társadalmi és természeti környezetünk feltárásáról, formálásáról. Az aktivitás és az élményszerűség ebben a folyamatban különleges jelentőséggel bír.

SOMOGYI Krisztina
építészetkritikus, vizuáliskörnyezet-kutató

KEZDŐ LÉPÉSEK – ÉPÍTÉSZET ÉS OKTATÁS

Építészet gyerekeknek? Vannak, akik felsziszsennek, mondván, hogy egy ilyen komplex témát nem lehet tanítani gyerekekben. Pedig vonzó lehetőség közvetlen kapcsolat létesítení építészek és gyerekek között. Mivel az épített környezetről való tapasztalás mindig adott – beleszületünk ebbe a helyzetbe –, ezért a fizikai térről való gondolkodás is szükséges minden életkorban. Utóbbiban az építészek kompetenciája vitathatatlan. Az épített környezeti nevelés területén ezért három dolgot kell hangsúlyozni: (1) az épített környezet állandó, jelentéseli hatását az emberre, (2) a terek és tárgyi elemeket tudatosításának szükségességét, és (3) az építészek aktív szerepét az alakító folyamatokban.

Minden gyereknek van valamilyen tudása a környezetéről, annak elemeiről, struktúrális logikájáról, hiszen így tanulnak meg tájékozódni először otthon, majd a városban, így ismerik fel a fontos épületeket, a közöttük lévő viszonyokat, jelentéseket; azt, hogy hol veszélyes lenni és hol jó találkozni. Kimondva-kimondatlanul mindenki értékítéletet is alkot magában. Kedvenc helyek, emlékezetes vagy vágyott helyszínek, félelmetes vagy megnyugtató téri helyzetek, vonzó és taszító környékek, szépnek és csúnyának gondolt épületek mindenki életében szerepelnek. Az épített környezet felé való attitűdünk lépésről lépésre alakul. De vajon egy gyerek saját természetes tapasztalásán túl kap-e kellő támogatást ahhoz, hogy felfedezze a kulturális összefüggéseket, a tervezés rejtve maradó logikáját, az építész döntésernek okait és hatásait, az építés szerepűtt és az ökológiai, gazdasági és társadalmi felelősségeket? Ebben szkeptikus vagyok. Fontosnak gondolom ezért, hogy az épített környezeti nevelés bekerüljön az iskolába, valóságos helyzetben és komplex módon legyen jelen a közoktatásban.

Sokféle felvetés és gyakorlat él együtt arról, hogy mit, hol és hogyan érdemes átadni. A rajzolás, különböző lépésekű téri modellezés, játékos vagy komoly feladat mellett a természetes megfigyelésre, a felfedezési vágyra és az építési kedvre támaszkodnák. Elsősorb is arra törekednék, hogy a spontán mikroszképléseket, a kuckók és rejtekhelyek létrehozásának örömét, a fakockából, legóból, bármiből való szabad konstruálás élményeit ne öljük ki a gyerekekből. És jobban vigyáznék, hogy azt a megismerési vágyat se irtsuk ki belőlük, ami a gyerekszobából a világ felfedezésig visz.

Az épített környezet, az építészet maga is modell: a világ belakásának módja, az élet téri rögzülése. Meghatározó lehetőség a jövő építészeiben, hogy a felnövő generációknak nagyobb és átfogóbb tudása, reflektált élménye és felelősségteljesebb szándéka legyen arról, hogyan alakítjuk tovább a környezetünket az építészek segítségével.

TATAI Mária
építész

ÉPÍTÉSZET ÉS OKT – „LEGYEN AZ ÉPÍT MINDENKIÉ"

Itt az ideje – Az ipari és technológiai forrad
az emberi életmód gyökeresen megvált
100-150 éve kezdődött az építési és kö
si tevékenység jelentős átalakulása. A hi
kat, tájakat szakmai tervek alapján kívitel
használó emberek többnyire csak a folyam
ivé, gyakran elszenvedőivé váltak. Ahogy
keknek meg kell tanulniuk írni és olvasni,
eszközöket pedig készségszinten kezelni.
felmerült, hogy az építészethez is minden
kellene valamilyen módon.

Fontos – Épített környezetünk minősége
szellemi ráfordítás mértéke, illetve az épít
érdekei határozzák meg. Ez a minőség hat
ettől is függ a közérzetünk, sikeres munkáb
berhez mérő életünk. Ezért fontos, hogy no
ki analfabéta ezen a téren. A szalemberek
használói csak akkor tudnak érdemben egy
megértik egymás nyelvét.

Hasznos – Az építészet titkairól nemcsak
bet tudni, de a képességfejlesztés, a kreat
szempontjából is hasznos foglalkozni vele
sősorban a gyakorlati „építő játékok" segít
mértékben!

Európai és hazai helyzetkép – Magyarors
es években tartották először gyerekfoglalk
tészek. A nyolcvanas évektől néhány isko
kísérlet folyt a téma módszereinek kipró
iskolában sikerült nyolc éven át végigvinn
jakat. A tantárgy neve környezetkultúra v
a vizuális és technikai ismeretek elsajátítás
tővé tette az építészettel való találkozást
megfelelő szinten. Az Iparművészeti Egyet
ző intézetében a nyolcvanas években me
nyezetkultúra tantárgy; az eredményei má
a vizuális nevelésben. Időközben az ELTE A
nika Tanszékének technika szakos hallgat
építészeti ismeretekkel, illetve az ELTE Pa
székén is kutatás folyt ezek alkalmazásáró
téma oktatásba való bevezetésében az eur
tartoztunk, a rendszerváltást követően azo
ményezések kikerültek a fősodorból.

Néhány európai ország oktatási koncepció
szet szintén az 1970-es évektől van jelen, e
óran kívüli programok és múzeumi foglalk
ben. Ebben Finnország, Anglia, Franciaors
Németország járnak az élen.

2011-ben egy a Műcsarnokban tartott ko
előadók bemutatták néhány projektet, am
tészek foglalkoztak flatalokkal. 2012-től a M
Kamara is a kezdeményezések mellé állt,
vezett, kézikönyveket publikált, és rendsz
az aktuális projektekről. Mára egyre több k
működik országszerte, főleg iskolán kívü
keretében. Előbb-utóbb azonban meg kell
jük, hogy az eddigi eredmények az iskolai o
épülhessenek.

VIHAR /// STORM

BALÁZS Mihály
építész, a kiállítás kurátora

ÉPÍTÉSZET ÉS OKTATÁS: KÖZÉPPONTBAN A GYEREK

A természeti és épített környezet iránti érzékenység és felelősség kialakulásának alapfeltétele az építészet társadalmi megértése. Ideális esetben a célok helyes megfogalmazása és az eszközök hozzárendelése a közösség és az építészek párbeszédhelyzetet feltételező együttműködésében születik. Az erre való készség kifejlődésének egyik, talán leghatékonyabb módja az építészek szemléletformáló jelenléte a köznevelésben. Ebben a jelenlétben a kritikai gondolkodásra való nevelés éppúgy fontos, mint a kreatív képességek fejlesztése, a közös aktivitások. A középpontban a gyerek áll, a maga nyitottságával, kíváncsiságával és jó értelemben vett képzetlenségével. Ez a nyitott helyzet szabad teret enged a felfedezések, felismerések világának, és örömmel tölti meg a lelket, az így szerzett élmények a megismerés pótolhatatlan eszközei. Végső soron maga az építészet is a megismerésről szól, önmagunk, társadalmi és természeti környezetünk felfedezéséről, formálásáról. Az aktivitás és az élményszerűség ebben a folyamatban különleges jelentőséggel bír.

SOMOGYI Krisztina
építészetkritikus, vizuáliskörnyezet-kutató

KEZDŐ LÉPÉSEK – ÉPÍTÉSZET ÉS OKTATÁS

Építészet gyerekeknek? Vannak, akik felszisszennek, mondván, hogy egy ilyen komplex témát nem lehet tanítani gyerekkorban. Pedig vonzó lehetőség közvetlen kapcsolat létesíteni építészek és gyerekek között. Mivel az épített környezetről való tapasztalás mindig adott – beleszületünk ebbe a helyzetbe –, ezért a fizikai térről való gondolkodás is szükséges minden életkorban. Utóbbiban az építészek kompetenciája vitathatatlan. Az épített környezeti nevelés területén ezért három dolgot kell hangsúlyozni: (1) az épített környezet állandó, jelentésteli hatását az emberre, (2) a terek és térélmények tudatosításának szükségességét, és (3) az építészek aktív szerepét az alakító folyamatokban.

Minden gyereknek van valamilyen tudása a környezetéről, annak elemeiről, strukturális logikájáról, hiszen így tanulnak meg tájékozódni először otthon, majd a városban, így ismerik fel a fontos épületeket, a közöttük lévő viszonyokat, jelentéseket; azt, hogy hol veszélyes lenni és hol jó találkozni. Kimondva-kimondatlanul mindenki értékítéletet is alkot magában. Kedvenc helyek, emlékezetes vagy vágyott helyszínek, félelmetes vagy megnyugtató téri helyzetek, vonzó és taszító környékek, szépnek és csúnyának gondolt épületek mindenki életében szerepelnek. Az épített környezet felé való attitűdünk lépésről lépésre alakul. De vajon egy gyerek saját természetes tapasztalásán túl kap-e kellő támogatást ahhoz, hogy felfedezze a kulturális összefüggéseket, a tervezés rejtve maradó logikáját, az építész döntéseinek okait és hatásait, az építés szereplőit és az ökológiai, gazdasági és társadalmi felelősségeket? Ebben szkeptikus vagyok. Fontosnak gondolom ezért, hogy az épített környezeti nevelés bekerüljön az iskolába, valóságos helyzetben és komplex módon legyen jelen a közoktatásban.

Sokféle felvetés és gyakorlat él együtt arról, hogy mit, hol és hogyan érdemes átadni. A rajzolás, különböző léptékű téri modellezés, játékos vagy komoly feladat mellett a természetes megfigyelésre, a felfedezési vágyra és az építési kedvre támaszkodnék. Elsőként is arra törekednék, hogy a spontán mikrotérépítéseket, a kuckók és rejtekhelyek létrehozásának örömét, a fakockából, legóból, bárminél való szabad konstruálás élményeit ne öljük ki a gyerekekből. És jobban vigyáznék, hogy azt a megismerési vágyat se irtsuk ki belőlük, ami a gyerekszobából a világ felfedezéséig visz.

Az épített környezet, az építészet maga is modell: a világ belakásának módja, az élet téri rögzítése. Meghatározó lehetőség a jövő építésében, hogy a felnövő generációknak nagyobb és átfogóbb tudása, reflektált élménye és felelősségteljesebb szándéka legyen arról, hogyan alakítják tovább a környezetüket az építészek segítségével.

TATAI Mária
építész

ÉPÍTÉSZET ÉS OKTATÁS – „LEGYEN AZ ÉPÍTÉSZET MINDENKIÉ”

Itt az ideje – Az ipari és technológiai forradalmak nyomán az emberi életmód gyökeresen megváltozott. Mintegy 100-150 éve kezdődött az építési és környezetalakítási tevékenység jelentős átalakulása. A házakat, tárgyakat, tájakat szakmai tervek alapján kivitelezik, az ezeket használó emberek többnyire csak a folyamatok szemlélőivé, gyakran elszenvedőivé válnak. Ahogyan ma a gyerekeknek meg kell tanulniuk írni és olvasni, az elektronikus eszközöket pedig készségszinten kezelni, már 50-60 éve felmerült, hogy az építészethez is mindenkinek konyítani kellene valamilyen módon.

Fontos – Épített környezetünk minőségét az anyagi és szellemi ráfordítás mértéke, illetve az építés szereplőinek érdekei határozzák meg. Ez a minőség hatással van ránk, ettől is függ a közérzetünk, sikeres munkálkodásunk, emberhez méltó életünk. Ezért fontos, hogy ne maradjon senki analfabéta ezen a téren. A szakemberek és a környezet használói csak akkor tudnak érdemben együttműködni, ha megértik egymás nyelvét.

Hasznos – Az építészet titkairól nemcsak érdemes többet tudni, de a képességfejlesztés, a kreativitás kibontása szempontjából is hasznos foglalkozni vele. Ezt pedig elsősorban a gyakorlati „építő játékok” segítik elő, nem kis mértékben!

Európai és hazai helyzetkép – Magyarországon az 1970-es években tartottak először gyerekfoglalkozásokat építészek. A nyolcvanas évektől néhány iskolában oktatáskísérlet folyt a téma módszereinek kipróbálására. Egy iskolában sikerült nyolc éven át végigvinni egy pilot projektet. A tantárgy neve környezetkultúra volt, a tananyag a vizuális és technikai ismeretek elsajátítása mellett lehetővé tette az építészettel való találkozást is, életkornak megfelelő szinten. Az Iparművészeti Egyetem Tanárképző Intézetében a nyolcvanas években megjelent a környezetkultúra tantárgy, az eredményei máig jelen vannak a vizuális nevelésben. Időközben az ELTE Általános Technika Tanszékének technika szakos hallgatói is találkoztak építészeti ismeretekkel, illetve az ELTE Pedagógia Tanszékén is kutatás folyt ezek alkalmazásáról. Ekkoriban a téma oktatásba való bevezetésében az európai élvonalba tartoztunk, a rendszerváltást követően azonban a kezdeményezések kikerültek a fősodorból.

Néhány európai ország oktatási koncepcióiban az építészet szintén az 1970-es évektől van jelen, elsősorban tanórán kívüli programok és múzeumi foglalkozások keretében. Ebben Finnország, Anglia, Franciaország, Hollandia, Németország járnak az élen.

2011-ben egy, a Műcsarnokban tartott konferencián az előadók bemutattak néhány projektet, amelyekben építészek foglalkoztak fiatalokkal. 2012-től a Magyar Építész Kamara is a kezdeményezések mellé állt, konferenciát szervezett, kézikönyveket publikált, és rendszeresen tudósít az aktuális projektekről. Mára egyre több kiváló program működik országszerte, főleg iskolán kívüli foglalkozások keretében. Előbb-utóbb azonban meg kell találni a módját, hogy az eddigi eredmények az iskolai oktatásba is beépülhessenek.

DR. GYARMATHY Éva
klinikai és neveléslélektani szakpszichológus

A 21. SZÁZADBAN A MOBILITÁSBAN VAN A STABILITÁS

Mozgásra születtünk, a mozgás éltet minket. A szabad kalandozás, a tevékeny, próba-szerencse tanulás millió éve a vérünkben van, sőt leginkább az idegszálainkban. Az írásbeliséghez kötődő módszeres tanulás és munkavégzés viszont új keletű, csupán néhány ezer éves fejlesztés az emberiség és az emberi idegrendszer számára. Ahogyan a gazdálkodás helyhez kötötte a nomádokat, a könyv helyhez kötötte a tanulókat és a tanulást, a gépek a munkavégzést.

Az ember mindent megtesz a mobilitásért (automobil, mobil eszközök), közlekedik, tágítja a kommunikációs terét, minden erejével át akarja hidalni a távolságot. Miközben a mobilitást sikerült rendkívül szélessé tenni, az ember fizikailag immobillá lett, és ez súlyos következményekkel jár, mert elveszíti testi-lelki stabilitását. A civilizációs betegségek mindegyikében szerepet játszik a mozgáshiány. Még a szemizmainkat is alig használjuk a könyvre, majd most már egy kis fényló tárgyra meredve. Nem csoda, hogy egyre több a látásprobléma is. A neurológiai eredetű teljesítményzavarok, a tanulási, figyelem- és/vagy hiperaktivitás zavar kialakulásában is nagy szerepe van a mozgáshiánynak.

A mobilitás nemcsak az idegrendszer fejlődésének, hanem a tudás megszerzésének és a hatékony problémamegoldásnak is alapja. A munka világában is a mobilitás, a gyors reagálású, mozgékony kis egységek (startup) váltak be a teljesítmények elérésében.

A mobilitás újraélesztésével a stabilitás elérhető:
- stabil idegrendszer – egyensúly és ritmus a mozgással – sportok, tánc, hangszeres zene, hintázás, ugrálás;
- stabil identitás – szerepekben mozgással, változó csoportokban, színjátszással;
- stabil tanulás – az eszközök és információk megosztásával;
- stabil határok – a tevékenység határainak kiterjesztésével, kimozdulással a falak, a könyv és a valóság keretei közül – utazás, virtuális valóság;
- stabil kapcsolatok – többféle kommunikációs csatorna használatával – auditív, vizuális, verbális anyagok, idegen nyelvek, kommunikáció a gépekkel;
- stabil tudás – „buherálással”, tevékenységen keresztül tanulással, munkával, fejlesztéssel.

Mindez a tanulási környezet alakításával támogatható. A mozgatható falak, bútorok, kivetítők a zárt térben való mozgást segítik. A digitális eszközök az információs és képzeleti térbe való szellemi kimozdulást biztosítják.

Az ember fiziológiai igénye a mobilitás, a megfelelő testi és szellemi állapotához szükséges a mozgásban létezés. A fizikai mobilitás visszanyeréséhez hozzájárul a mozgást biztosító sport- és rekreációs eszközök mindennapokban való használatának lehetősége. A 21. századi terekben a távolság legyőzését a gépek (nemcsak autó és motor, de például elektromos roller, segway is) segítik, a testi-szellemi frissességet a sokrétű mozgásélményt nyújtó eszközök, például hinta, trambulin, labdák, mászófalak, kötélzet biztosítja tanulás és munka közben is.

IDESÜSS ALAPÍTVÁNYI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

HELYSZÍN
BUDAPEST, KŐBÁNYA

MEGVALÓSÍTÁS ÉVE
2015

ÉPÍTÉSZETI, BELSŐÉPÍTÉSZETI TERVEZÉS ÉS ÉPÍTÉSZETI-KERTTERVEZÉSI TANÁCSADÁS
BORSOS Melinda, DIMITRIJEVIC Tijana (MICROarchitects)

FOTÓ
BORSOS Melinda

Az Idesüss Alapítványi Óvoda és Bölcsőde helyszíne egy panelépületekkel és forgalmas utakkal körbevett sziget Budapest X. kerületében. Az 1970-es épületegyüttesben négy óvodai és két bölcsődei csoport kapott helyet. A tervezés fontos része egy ún. „vágygyűjtő” műhely volt, amelynek során a megbízó és a tervező friss, inspiráló, kreatív játékra és gondolkodásra invitáló környezetet álmodott meg. A megvalósításhoz lelkes szereplők találkoztak össze, és kivételes csapatmunkával megépítették az óvodát.

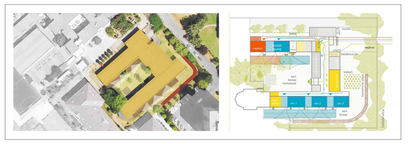

Mihály BALÁZS
architect, curator of the exhibition

ARCHITECTURE AND EDUCATION: FOCUSING ON CHILDREN

Developing sensitivity and responsibility towards the natural and built environment is essential in order for architecture to be understood by society. Ideally, the proper definition of objectives and choice of tools for achieving them should be born of a cooperation that presupposes dialogue between the community and the architects. An ability to do this is one of the most effective ways of ensuring the presence of architects in public education with the aim of shaping attitudes. As a part of this, teaching critical thinking is just as important as developing creative abilities and engaging in joint activities. In the centre of this are the children, with their openness, curiosity and untrained nature, in the positive sense of the word. This receptive state leaves space for the world of discoveries and realisations to flood in, and fills the soul with joy; the experiences gained in this way are indispensable tools of learning. Ultimately, architecture itself is about discovery, the exploration and forming of our own selves, and of our social and natural environment. Activity and adventure have a special importance in this process.

Krisztina SOMOGYI
architectural design critic, visual environment researcher

FIRST STEPS – ARCHITECTURE AND EDUCATION

Architecture for children? Some might disapprove, saying that such a complex subject cannot be learned in childhood. But in fact it presents an attractive opportunity to build direct relationships between architects and children. Because a person's experience of the built environment is always a given – we are born into it – thinking about physical space is necessary in every stage of life. The competence of architects in this latter regard is beyond dispute. However, when it comes to education in matters relating to the built environment, three aspects need to be highlighted: (1) the built environment's constant, meaningful impact on people, (2) the necessity of raising awareness of spaces and spatial experiences, and (3) the active role of the architect in the processes that shape our surroundings.

Every child has some kind of knowledge of his or her environment, its elements and structural logic, as this is how they learn to navigate first our homes, and then the town. In this way, they come to recognise the important buildings, and the relationships and meanings between them: where it's dangerous to be, and where it's good to meet up. Whether spoken or unspoken, everyone makes a value judgement. Favourite places, memorable or desired places, scary or reassuring spatial situations, attractive and unattractive neighbourhoods, buildings that are thought to be beautiful and ugly, play a part in everyone's life. Our attitude towards the built environment is formed one step at a time. But over and above his or her natural experience, does a child receive sufficient support for discovering the cultural interrelationships, the hidden logic of design, the causes and effects of the architect's decisions, the participants in construction and the ecological, economic and social responsibilities involved? I am sceptical about this, which is why I consider it important for education relating to our built environment to be introduced to schools; for it to be included in public education in a relevant and complex manner.

Many different theories and practices exist side-by-side with regard to what needs to be taught, and where and how this should be done. I would rely on drawing, spatial modelling at various scales, and fun or serious tasks, combined with natural observation, curiosity and a desire to build. Firstly, I would be careful to ensure that the joy of spontaneous micro-space construction, the building of dens and hiding places, the experience of freely making things out of wooden blocks, construction toys or anything else, is not spoilt for the children. And I would take even more care not to kill off their natural curiosity, which is what takes them from the nursery to exploring the world.

The built environment, architecture itself, is a model: the means of inhabiting the world, the spatial fixing of life. It represents a key opportunity, in future construction, for the upcoming generations to have a broader, more comprehensive knowledge and experience, and a greater responsibility in terms of how they intend to continue shaping their environment with the assistance of architects.

Mária TATAI
architect

ARCHITECTURE AND EDUCATION – "ARCHITECTURE IS FOR EVERYONE"

Timely – The industrial and technological revolutions have led to a radical change in the human lifestyle. The fundamental transformation in the way we build and shape the environment started around 100-150 years ago. Houses, objects and landscapes are constructed on the basis of professional designs; the people who use them usually become mere observers of the process, and are often at its mercy. Just as children today have to learn to read and write and use electronic devices proficiently, around 50 or 60 years ago the idea was raised that everybody should have at least some understanding of architecture.

Important – The quality of our built environment is determined by the extent of financial and intellectual investment, and the interests of the participants in the construction. This quality has an effect on us; our sense of wellbeing, success, and ability to live a dignified life depend on it. This is why it is important that nobody remain illiterate in this regard. Professionals and the users of the environment can only cooperate substantively if they speak each other's language.

Beneficial – It's not only interesting to learn about the secrets of architecture, it's also beneficial in terms of developing skills and letting creativity blossom. This process is helped along, in no small measure, by practical 'building games'.

The situation in Europe and Hungary – Architects started organising children's activities for the first time in 1970s. From the 1980s, an educational experiment was conducted in a few schools to test the methods of teaching the subject. One school successfully ran a pilot project for eight years. The name of the subject was Environmental Culture, and besides learning visual and technical skills the syllabus also provided opportunities for students to meet with architecture at a level that was appropriate for the students' age. The subject of Environmental Culture was introduced at the Teacher Training Institute of the University of Applied Arts in the 1980s, and the results of this still have an impact on visual education to this day. Meanwhile, technology students at the General Technology Faculty of ELTE University, Budapest, were also exposed to architectural concepts; and research into the application of these was conducted at ELTE University's Faculty of Pedagogy. At that time, Hungary was at the leading edge in terms of introducing this teaching subject in Europe; but after the change of political regime these initiatives moved out of the mainstream.

In the educational concept of a few European countries, architecture has been a part of the mix since the 1970s, primarily in the form of extra-curricular programmes and museum field trips. The United Kingdom, France, The Netherlands and Germany are at the forefront of these efforts.

In 2011, speakers at a conference held at Kunsthalle Budapest introduced a few projects in which architects engaged with young people. Since 2012 the Chamber of Hungarian Architects has also supported the initiatives, organising a conference, publishing handbooks and regularly reporting on the latest projects. Today a growing number of excellent projects are underway countrywide, especially in the context of extra-curricular activities. Sooner or later, however, we will have to find a way of incorporating the results achieved to date into school education.

DR. Éva GYARMATHY
clinical and educational psychologist

IN THE 21ST CENTURY, STABILITY CAN BE FOUND IN MOBILITY

We were born to move, and movement gives us life. Adventuring freely, learning by trial and error, has been in our blood, and in our neural pathways, for a million years. Methodological written learning and the performance of work, however, is a relatively new development – only a few thousand years old – for humankind and the human nervous system. Just as farming caused the nomads to settle in a single location, books have tied students and learning to a fixed place, and machines have done the same for working.

People will do anything to achieve mobility (cars, mobile devices); they travel, expand the spaces available for communication, and generally want to do all they can to bridge distances. While mobility in this sense is now incredibly widespread, people themselves have become physically immobile. This has serious consequences, because it can lead to a loss of physical and mental stability. A sedentary lifestyle plays a role in all of the diseases of civilisation. We hardly even use our eyes muscles as we stare at a book, or now at a small illuminated object in our hand. It's hardly surprising that problems with vision are on the increase. Immobility also has a major role in the emergence of Neurological performance disorders, learning, attention and/or hyperactivity disorders.

Mobility is the basis not only for development of the nervous system, but also for the acquisition of knowledge and effective problem-solving. In the world of work, too, it is mobility in the form of small, agile (startup) companies with fast reaction times have proven effective in achieving performance.

Restoring mobility can lead to stability:

- stable nervous system – balance and rhythm through movement – sports, dance, playing musical instruments, swinging, jumping
- stable identity – through movement in role playing in changing groups, acting
- stable learning – through the sharing of tools and information
- stable boundaries – through the shifting and expansion of the boundaries of activity, such as walls, books and reality – for example through travel and the use of virtual reality
- stable relationships – through the use of diverse communication channels – auditory, visual and verbal discourse, foreign languages, communication with machines
- stable knowledge – through 'tinkering', activity, learning, work and development.

All of this can be supported by transforming the learning environment. Moveable walls, furniture and projects facilitate movement within an enclosed space, while digital devices facilitate the intellectual shift into the informational and imaginative space.

Mobility is a physiological need; movement is necessary to achieve a healthy physical and mental state. The opportunity to use sport and recreation equipment that ensures regular exercise on a day-to-day basis contributes to regaining physical mobility. In 21st-century spaces, the efforts to conquer distances are assisted by machines (not only cars and motorcycles, but also electric scooters and self-balancing personal transporters, for example). We can stay physically and mentally fresh both during study and work by using equipment that provides a complex movement experience, such as swings, trampolines, balls, climbing walls and rigging.

IDESÜSS NURSERY AND KINDERGARTEN

LOCATION
BUDAPEST, KŐBÁNYA

YEAR OF INAUGURATION
2015

ARCHITECTURE, INTERIOR ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND DESIGN CONSULTANCY
Melinda BORSOS, Tijana DIMITRIJEVIC (MICROarchitects)

PHOTOGRAPHY
Melinda BORSOS

The facility is located in Budapest's 10th district, surrounded by the residential blocks of the local housing estate and lined by busy roads. Four kindergarten groups and two nursery groups were operated in the ensemble, built in 1970. An important part of the planning process was the 'workshop of desires', during which the client and the architects collected ideas to create an environment that is fresh, inspiring and invites everyone to engage in creative playing and thinking. The implementation was carried out by a group of enthusiastic people and through exceptional team work.

közösségépítés

HELLO WOOD ALKOTÓCSOPORT

HELLO WOOD STUDIO

ALAPÍTÓ TAGOK /// FOUNDING MEMBERS
POZSÁR PÉTER, HUSZÁR ANDRÁS, RÁDAY DÁVID

TOVÁBBI TAGOK /// OTHER MEMBERS
JANOTA ORSOLYA, LAKATOS NIKOLETT, FARKAS ANITA, BÁNYAI CSABA, SZŐKE GERGELY LUKÁCS, MANGLIÁR LÁSZLÓ, CSELOVSZKI ANDREA, BAJTAI ÁDÁM, MÁRTON ANDRÁS, KRUPPA LEVENTE, GÉCZI GEORGINA, SZERENCSÉS RITA, FEKETE NÓRA, GÁSPÁR PETRA, SÓVÁRI ZOLTÁN, HAJDU ILDIKÓ

A Hello Wood független oktatási platform és stúdió. Tervezőstúdiókként az építészet határait átjárva hoz létre elsősorban ideiglenes faalkotásokat. 2010 óta évente megrendezik Európa egyik vezető építészeti és művészeti nyári egyetemét, a Hello Wood Nemzetközi Alkotófesztivált Csóromföldén. Másik kiemelt programjuk az Építész Mustra, a magyarországi építészeti képzést folytató egyetemek kollaborációja. A Hello Wood egy demokratikus alkotómodell, célja, hogy az építési folyamat olyan produktív párbeszéd platformjává váljon, ahol a koncepció, a terv és a megvalósítás kölcsönösen hatnak egymásra, és ahol a résztvevők 1:1 léptékben valósíthatják meg a terveiket.

Hello Wood is an independent educational platform and studio. As a design studio it produces mainly temporary, wood-based installations challenging the borderlines of architecture. Since 2010 they have annually organised the Hello Wood International Creative Festival in Csóromföldе, which has become one of Europe's leading summer schools of architecture and art. The studio's other priority programme is the Építész Mustra (Architecture Show), a collaboration among Hungarian universities with architecture programmes. Hello Wood provides a democratic creative model with the aim of transforming the building process into a productive dialogue in which concept, plan and implementation mutually influence one another and participants can realise their designs at a scale of 1:1.

BUDAPEST100 – NYITOTT HÁZAK HÉTVÉGÉJE

BUDAPEST100 – OPEN HOUSE WEEKEND

SZERVEZŐK /// ORGANISERS

A KÉK – KORTÁRS ÉPÍTÉSZETI KÖZPONT MUNKATÁRSAI ÉS MEGBÍZOTTJAI, VALAMINT ÉVENTE TÖBB MINT 200 ÖNKÉNTES // STAFF MEMBERS AND OTHERS WORKING FOR THE CENTER FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE, AND MORE THAN 200 VOLUNTEERS

LEBENDIGE STADT STIFTUNG, 2013
AZ ÉV ÖNKÉNTES PROGRAMJA /// VOLUNTEER PROJECT OF THE YEAR, 2014
SOZIALMARIE, 2017
URBACT GOOD PRACTICE AWARD, 2017

A Budapest100 egy önkéntes szervezésű civil városi ünnep. Az OSA – Vera és Donald Blinken Nyílt Társadalom Archívum és a KÉK – Kortárs Építészeti Központ kezdeményezésére 2011 óta minden tavasz egyik hétvégéjén Budapest épített örökségre közelebb hozza egymáshoz a lakóközösségeket és a városlakókat. Az adott évben éppen 100 éves házak ünnepe ez. 2016-ban a 120 éves Nagykörúton, 2017-ben a dunai rakpartokon, 2018-ban Budapest szerethető terein zajlottak a közösségi programok, 2019-ben a száz éve alapított Bauhaus ünnepeként a magyar modern építészet lakóháza és középületei nyílnak meg. „Minden ház érdekes" – a fesztivál mindenkori mottójához híven minden épületről építéstörténeti kutatások készülnek az ünnepli lakóközösség, a látogatók és az archívumban később elmerülő városlakók részére.

The Budapest100 programme is a civil urban festival organised by volunteers, initiated in 2011 by OSA– Vera and Donald Blinken Open Society Archives and KÉK (Centre for Contemporary Architecture. A Budapest100 weekend is organised every spring with the aim of knitting the residential communities and urban population closer together through Budapest's built heritage, i.e. through the celebration of buildings in Budapest that are 100 years old in the given year. Public events were held on the 120-year-old Great Boulevard (Nagykörút) in 2016, along the Danube embankment in 2017 and in Budapest's most likeable squares in 2018, while in 2019 – the centenary of the founding of the Bauhaus – participants will be able to explore some residential and public buildings of Hungarian modern architecture. Reflecting the truth of the festival's permanent motto –"Every building is interesting" – architectural history research is carried out about all the buildings, the results of which are brought to the celebrating residential communities, the visitors and all urban inhabitants who wish to study these in the OSA archives.

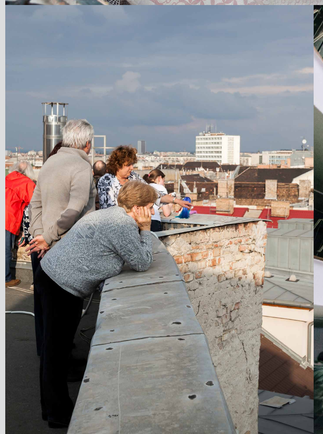

A TELEKI TÉR REHABILITÁCIÓJA KÖZÖSSÉGI TERVEZÉSSEL

REHABILITATION OF TELEKI SQUARE WITH COMMUNITY PLANNING

MEGVALÓSÍTÁS // REALIZATION
2014 BUDAPEST

TÁJÉPÍTÉSZEK // LANDSCAPE ARCHITECTS
B. ORSZ ORSOLYA, KOVÁCS ÁRPÁD, SZOHR GÁBOR, TIHANYI DOMINIKA (JURÁNY TÁJÉPÍTÉSZ KFT. // NEW DIRECTION LANDSCAPE ARCHITECTURE LTD)

A Teleki tér rehabilitációja részvételi tervezéssel zajlott. A cél az volt, hogy az erősen lepusztult tér helyén egy olyan közösségi park jöjjön létre, amelynek kialakításában a környék lakói is részt vesznek. A folyamat egy tízhetes műhelymunka-sorozat volt, amelynek bárki csatlakozhatott. A részvételre egy plakát invitálta a környéken lakókat, azzal a kérdéssel: „Milyen legyen a Teleki tér?" A helyek tervezőtársaként vettek részt abban a folyamatban, amivel együtt a saját életükre vonatkoztatott jövőképüket is megfogalmazták. Létrejött egy olyan civil közösség, amely a későbbiekben is aktív részt vállal a park életében, a közösségi programok szervezésében.

The rehabilitation of Teleki Square was realised with community planning aimed at creating a communal park in the place of the badly deteriorated square with the participation of the inhabitants living in the area. The process took shape in the form of a ten-week workshop series open for all to join. The residents of the area were invited to participate in the project on posters with the question "What do you want Teleki Square to be like?" The local population was therefore able to take part as co-planners in a project that allowed them to formulate their visions for their personal lives too. As a result, a community of civilians was formed, which may play an active role in the shaping of the park and the organisation of communal events in the longer term.

A VÁTI-TÓ STÉGJE

JETTY ON LAKE VÁTI

PROJEKTKOORDINÁTOR /// PROJECT CO-ORDINATOR
SZALÁNCZI DONÁT, TÁTRAI ÁDÁM

VEZETŐ TERVEZŐ /// LEADING ARCHITECT
KÖNINGER SZILÁRD

ÉPÍTÉSZEK /// ARCHITECTS
BENYUSOVICS DALMA, NÉMETH ORSOLYA, RENDI ANDRÁS

2016-ban ötödik alkalommal került megrendezésre a győri építészképzéshez kapcsolódó nyári építőtábor, ekkor épült meg a kapuvári Váti-tóra tervezett stég. A tó Kapuvár központjában helyezkedik el a főút mellett, pozíciója mégsem definiálja egyértelműen, hogy a belváros szerves része lenne. Valami hiányzott. Attrakció, hangsúly, mely felhívja a figyelmet az értékes vízfelületre. A nagy ötlet, amely mindenki szívét megmelengette: egy körgyűrű, fából, ami félig a vízre lóg, parti része egy burkolt színpadot határoz meg. A stég szerkezete acélcölöpökön nyugszik, a fa fejszerkezet azokat összekötő fogópárokkal indul. A rájuk kerülő kötőgerendák tartják a sugárirányba álló, masszív teraszburkolatot. 1024 darab különböző méretű deszka rajzolja a gyűrűt. Húsz ember négynapi munkája. Az építés után nem sokkal megkezdődött a parkosítás, új fákat ültettek, amelyek pár év múlva árnyékot adnak a sétálóknak. A padokat most már az út helyett a víz felé fordítják.

The jetty designed for Lake Váti in Kapuvár was constructed at the summer collective building camp organised in 2016 linked to the architecture programme in Győr. Although the lake is located in the centre of the town, by the main road, its position does not clearly define it as an integral part of the town centre. Something was lacking – an attraction lending it emphasis – to draw attention to this valuable body of water. The winning idea – a wooden ring half jutting out onto the water and with its other half on the shore covertly evoking a stage. This 'jetty' stands on steel pillars, while fish plates are used in the jointing of its timber structure. The tie beams placed on them hold the massive radially laid down terrace cladding. The ring is formed by 1,024 timber boards of varying sizes; twenty people worked on it for four days. The construction was followed by landscaping and the planting of new trees, which will provide shade in a few years. The benches placed here are now facing the lake and not the road like they used to.

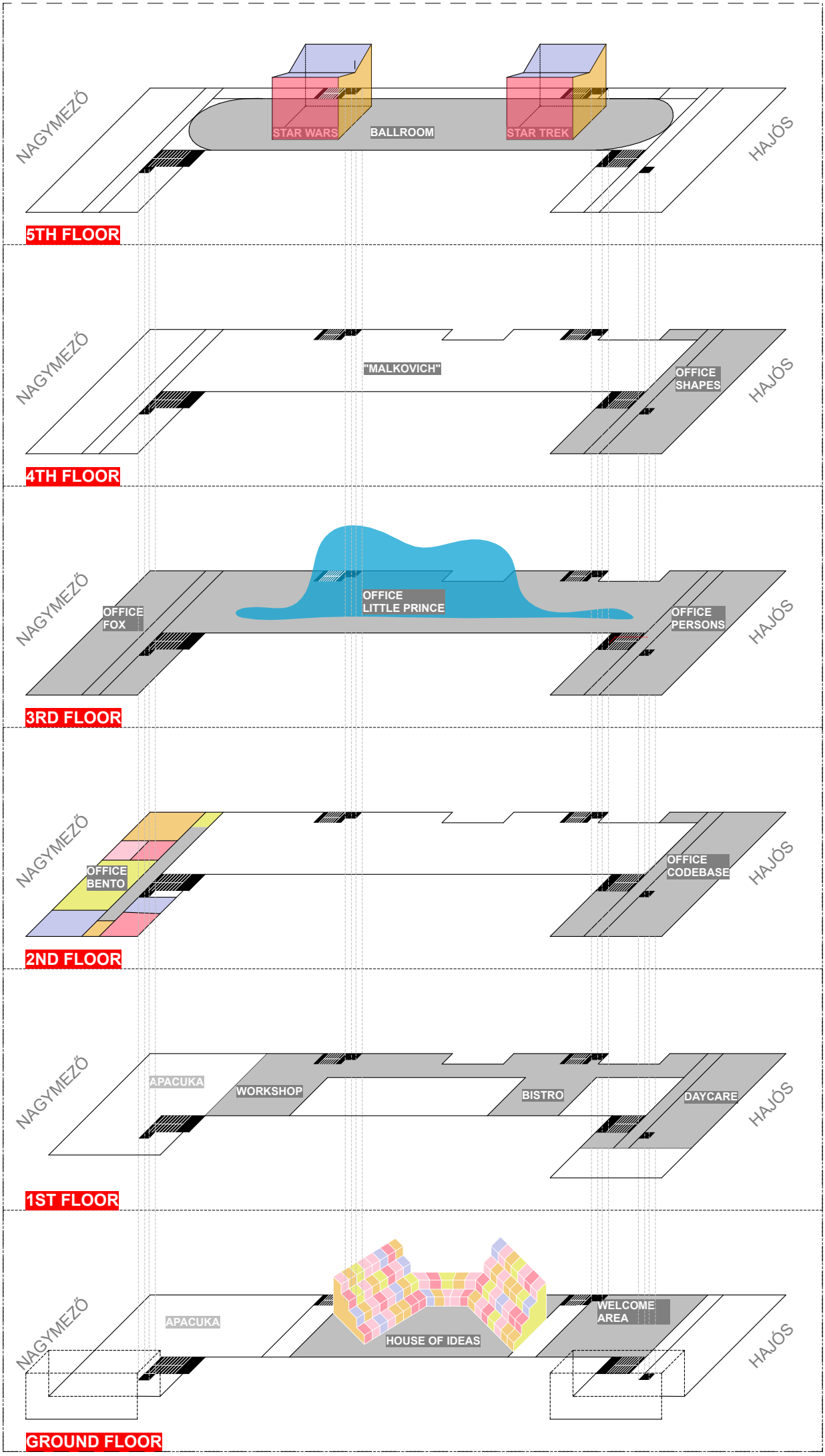
NAGYMEZŐ
STAR WARS
BALLROOM
STAR TREK
HAJÓS
5TH FLOOR
NAGYMEZŐ
"MALKOVICH"
OFFICE SHAPES
HAJÓS
4TH FLOOR
NAGYMEZŐ
OFFICE FOX
OFFICE LITTLE PRINCE
OFFICE PERSONS
HAJÓS
3RD FLOOR
NAGYMEZŐ
OFFICE BENTO
OFFICE CODEBASE
HAJÓS
2ND FLOOR
NAGYMEZŐ
APACUKA
WORKSHOP
BISTRO
DAYCARE
HAJÓS
1ST FLOOR
NAGYMEZŐ
APACUKA
HOUSE OF IDEAS
WELCOME AREA
HAJÓS
GROUND FLOOR

szolidáris építészet

SZOLIDÁRIS ÉPÍTÉSZET
SOCIALLY ENGAGED ARCHITECTURE

///

TERET ADNI MINDENKINEK – SZOLIDÁRIS ÉPÍTÉSZET

SZOLIDÁRIS ÉPÍTÉSZET

KIVEL LEGYEN SZOLIDÁRIS AZ ÉPÍTÉSZET?

SZOLIDÁRIS ÉPÍTÉSZET: KÖZÉPPONTBAN A FELHASZNÁLÓI KÖZÖSSÉG

BIOBRIKETT SZÁRÍTÓ

RE

KIVEL LEGYEN SZOLIDÁRIS AZ ÉPÍTÉSZET?

BIOBRIKETT SZÁRÍTÓ

MONOR, TABÁN

2014

PERBÁLI ÉPÍTŐTÁBOROK

PERBÁL! ÉPÍTŐTÁBOROK
COLLECTIVE BUILDING CAMPS IN PERBÁL
2009-2019

ORGANISERS
SPONSORS
PHOTOGRAPHY

BIO-BRIQUETTE DRYER

LOCATION
MONOR, TABÁN

YEAR OF INAUGURATION
2014

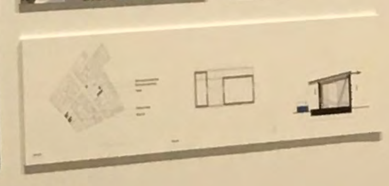

ORGANISERS
Márton BÁTKI staff member of the Hungarian Charity Service of the Order of Malta, leader of the Tabán colony at the time of the project, the founder of the project); Katalin FAZEKAS, Péter FEJÉRDY, Balázs KEMES, Miklós OROSZLÁNY (organisers of the collective building camp)

SPONSORS
Alumni Engagement Innovation Fund, American Embassy, Hungarian Academy of Arts, Hungarian Charity Service of the Order of Malta, Public Building Design - BUTE Faculty of Architecture, BUTE Doctoral School of Architecture, Department of Geodesy and Surveying - BUTE Faculty of Architecture, Concrete Partner Hungary Ltd, Fruit Storage Space, Kossuth Lajos Primary School in Monor, Theta Hungary Ltd, Tutor Foundation

PHOTOGRAPHY
KEMES Balázs, KÉPKOCKA (BOCZÁN Zsófi, MÁTÉ Albert), NAGY Stefánia, SOLTÉSZ László

An important aspect of our collective building camps is to become familiar with groups living on the peripheries of society and to mutually learn from each other through collective projects. In summer 2014, linked to the Monor-Tabán Integration Project of the Hungarian Charity Service of the Order of Malta and working together with university students and volunteers from the local Roma colony, we constructed a small-scale building suitable for producing bio-briquette. The participants were bonded together through the collective work and a new community was built. Perhaps this was the most important outcome of our work.

Krisztina SOMOGYI
architectural design critic, visual environment

A SPACE FOR EVERY – SOCIALLY ENGAGED ARCHITECTURE

Mihály BALÁZS
architect, exhibition curator

SOCIALLY ENGAGED ARCHITECTURE – FOCUSING ON THE COMMUNITY OF USERS

In this part of the exhibition we present groups that co-operate with the primary aim of looking after, improving and maintaining the built environment of a community in need. Here, the concept of architectural quality conceals something entirely different to the classic interpretation. In place of the artistic and approach to architecture, the aspects of goodness and rightness are dominent. This is the category of socially engaged architecture. Due its social sensitivity, it is often referred to as social architecture, but perhaps the frameworks of this exhibition make it possible to understand the use of these two names and the subtle differences between them. The meaning of socially engaged is closer to "accepting and cooperative", which are not necessarily a form of operation expected only in relation to questions of social sensitivity.

There is no doubt that architecture has numerous scientific and artistic aspects. Nonetheless, I believe that it is neither a science nor an art, but a broad network of relationships encompassing all forms of individual and community life, which extends through space and time, and carries the opportunity for synthesis. Architecture, as a synthesising force, has the responsibility, and opportunity, to create a living space that is capable of alleviating the rising tensions of the present day. As we further develop this idea, the role of architecture inevitably becomes more nuanced. A new approach is bearing a path for itself, one that foregoes the primacy of the aesthetic judgment of architecture and the unconditional central role of the "author", and places the idea of the community and cooperation in the focus of attention. This path is characterised by strong empathy, and its roadsigns are engineering expertise and common sense.

"First, make a base": I first heard this word of architecture summer camps from ... I like it, because it is highly evocative of ... to be cooperative or socially engaged ... can cobble together a table from planks ... board, anything than can be sourced ... tent, to emphasis the word "revive". See ... us back in the reality of construction, ... availability, necessity and a count-a-crat ... of socially engaged architecture can be ... process of creation. The most important ... architect does not create while encl... isolation of the studio, but works on ... structure. The architect works "on-site" ... cally, but also by taking a similar app... people. The motivation behind socially ... turn is different from that of conventi... beyond the classic texts, because th... is often also the author of the constr... and the master builder, at the same ... with a search for people who have ... to commission projects, for an archi... serious problem that is also perceive...

It was towards the end of the 20th ... during the economic crisis of the 1... started awaking out design briefs, ... tion or securing a burning need for ... who articulated the construction ... nity, identifying a precise, prospe... task to be fulfilled is the first step ... tructural design. This, in itself, is an ... opinion. In the world's impoverish... en regions, schools and hospitals ... efforts of enthusiastic architects ... and organisations that entered ... them. Teaming up with the local ... materials and simple structures, ... the solutions, they created shel... tant for the community.

Resolving the compatibility ... the environment is not unique, ... with some certainly, based on ... such efforts in Hungary. The ... books, the invisible force field ... quality are difficult to shape ... in human nature are on hand ... his or her work. Helping peo... always as successful as it sho... result depends, not only, on ... environment, but also on the ... architects, their empathy, ... are not necessarily sufficient ... with the transformation of ... and themselves involved in ... essential for two reasons. ... edge is important internally ... tion in the building work, ... important step towards ... good examples of socially ... successful not only because ... construction, but also as ... Then, too, lend out a ... ment can and should be ... to ensure everybody of a ...

BIO-BRIQUETTE DRYER

LOCATION
MONOR, TABÁN

YEAR OF INAUGURATION
2014

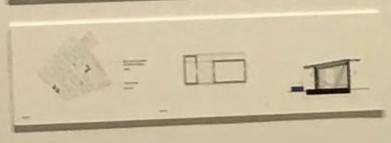

Mihály BALÁZS
architect, exhibition curator

SOCIALLY ENGA
ARCHITECTURE
FOCUSING ON T
COMMUNITY OF

In this part of the exhibition we pr
operate with the primary aim of b
and maintaining the built environ
need. Here, the concept of archite
something entirely different: in the
in place of the artistic and aesthe
aspects of goodness and rightne
is the category of socially-engag
social sensitivity, it is often more
ture, but perhaps the framework
it possible to understand the ess
the subtle differences between th
cially engaged is closer to "soci
which are not necessarily a bon
only in relation to questions of p

There is no doubt that architec
tific and artistic aspects. Nowa
neither a science nor an art, but
tionships encompassing all hum
munity life, which extends from
carries the opportunity for ar
synthesising force, has the ne
nity, to create a living space fi
ing the rising tensions of the p
develop this idea, the role of
comes more evident. A new
for built" one that foregoes
judgment of architecture a
role of the "author", and
ntu, and cooperation in the fo
is characterised by strong e
engineering expertise and co

Orbánhegy
Márton BATKI staff member of the Hungarian Charity Service of the Order of Malta, leader of the Tabán colony at the time of the project, the founder of the project); Katalin FAZEKAS, Peter FEJERDY, Balázs KEMES, Miklós OROSZLÁNY (organisers of the collective building camp)

SPONSORS
Alumni Engagement Innovation Fund, American Embassy, Hungarian Academy of Arts, Hungarian Charity Service of the Order of Malta, Public Building Design - BUTE Faculty of Architecture, BUTE Doctoral School of Architecture, Department of Geodesy and Surveying - BUTE Faculty of Architecture, Concrete Partner Hungary Ltd, Fruit Storage Space, Kossuth Lajos Primary School in Monor, Theta Hungary Ltd, Tutor Foundation

PHOTOGRAPHS
KEMES Balázs, KÉPKOCKA (BIOCZÁN Zsolt, MÁTÉ Albert), NAGY Stefánia, SOLTÉSZ Laura

An important aspect of our collective building camps is to become familiar with groups living on the peripheries of society and to mutually learn from each other through collective projects. In summer 2014, linked to the city Service of the Order of Malta and working together with university students and volunteers from the local Roma colony, we constructed a small-scale building suitable for producing bio-briquette. The participants were bonded together through the collective work and a new community was built. Perhaps this was the most important outcome of our work.

FÜRDŐ- ÉS
KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ
KALÁKAMOZGALOM,
ARS TOPIA ALAPÍTVÁNY

COLLECTIVE BATH AND
COMMUNITY BUILDING MOVEMENT,
ARS TOPIA FOUNDATION

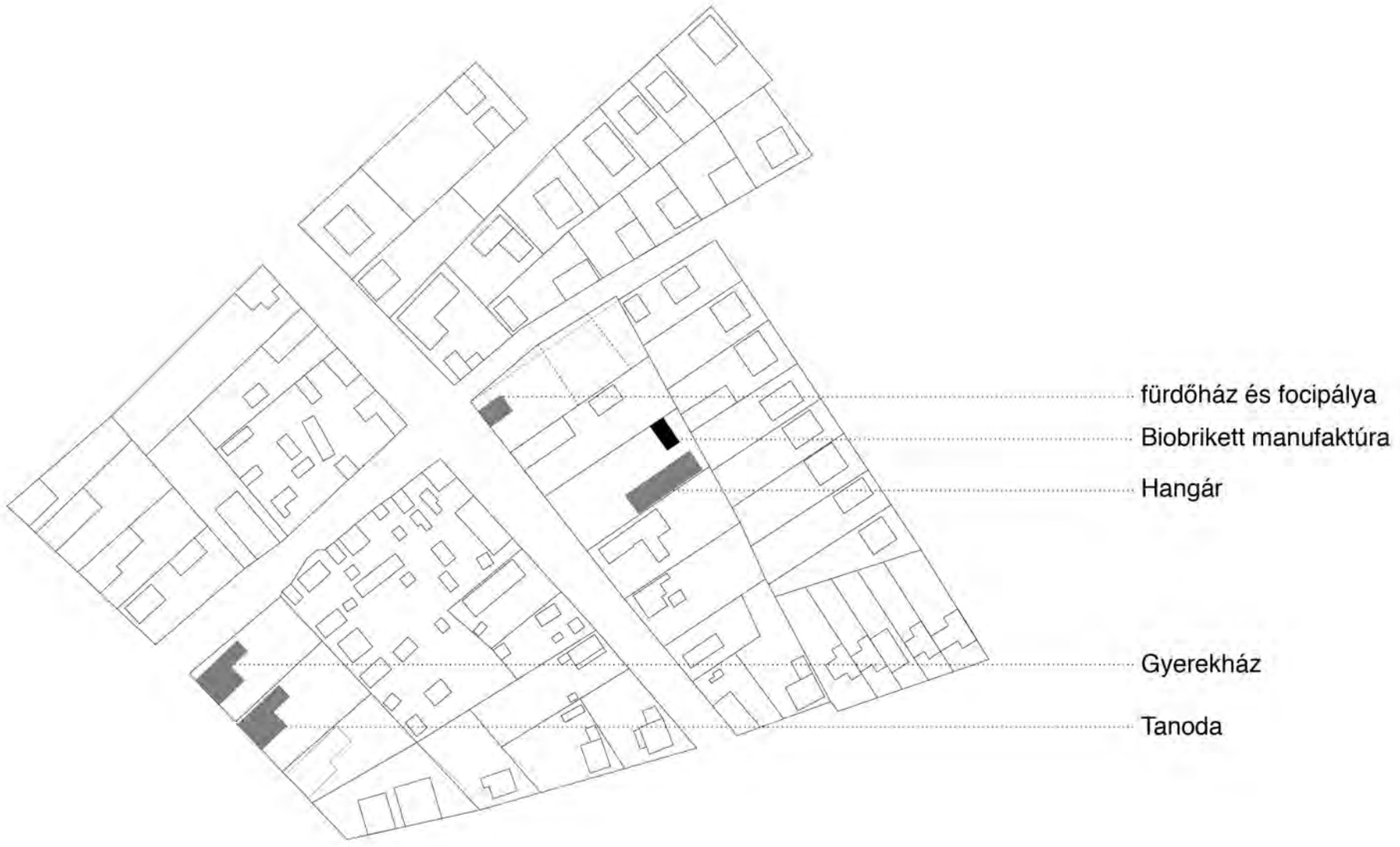

helyszínrajz

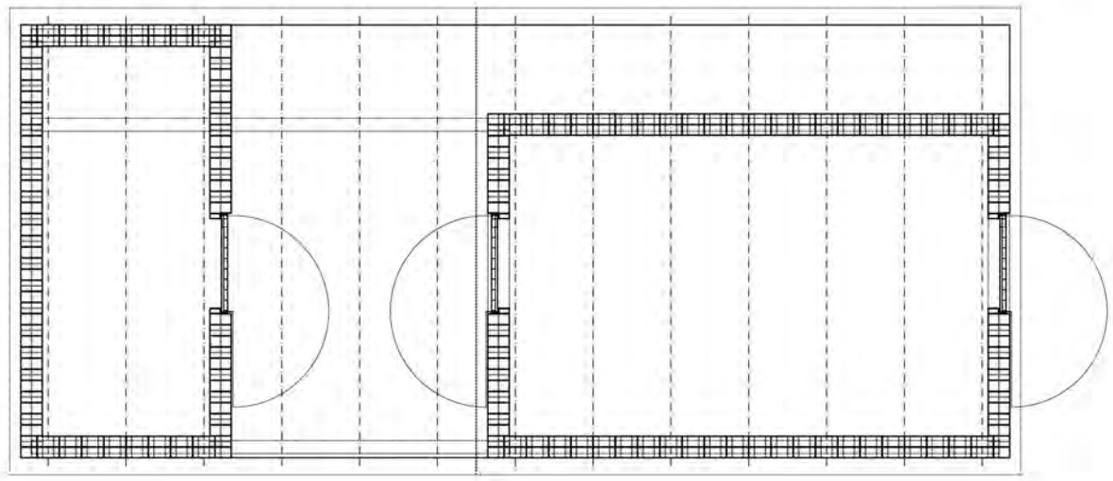

alaprajz

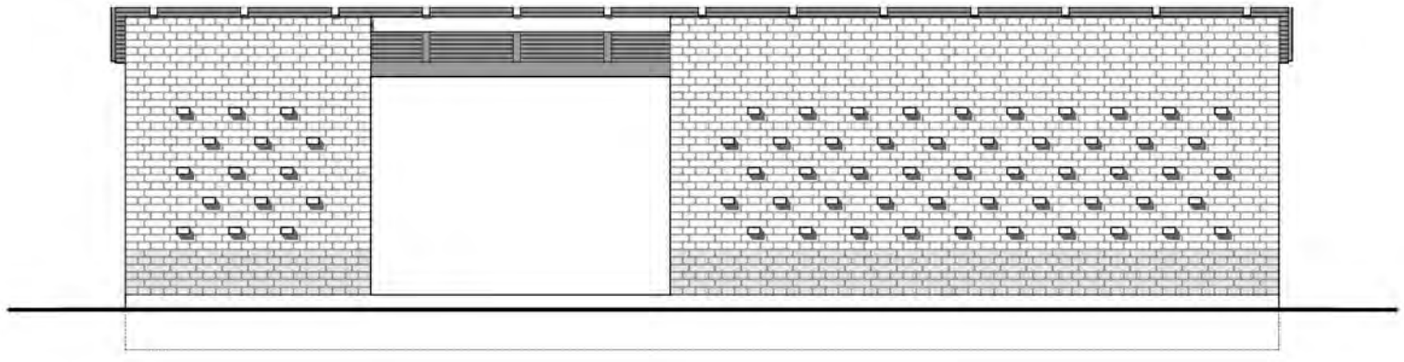

DNY-i homlokzat

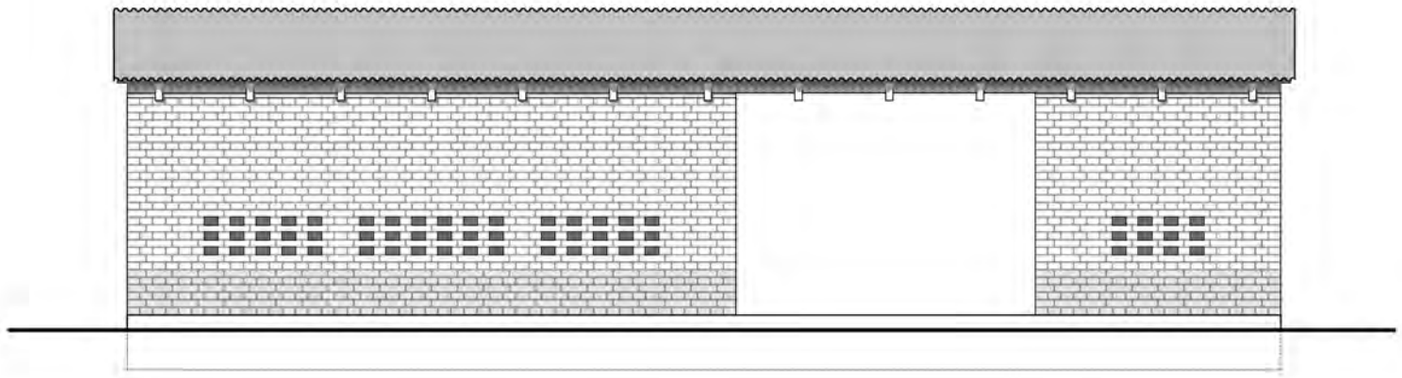

ÉK-i homlokzat

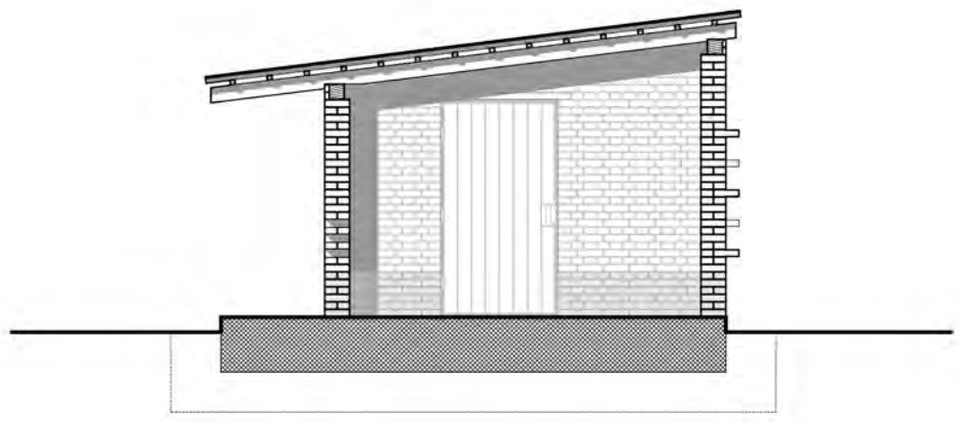

a nap kérdése:

mit jelent nekem az ablak?